

NA NÁVŠTĚVĚ POZORUHODNÉHO KOUTU AMERIKY, KDE JSOU NA SVOU SLÁMU V BOTÁCH HRDÍ

VÍTEJTE. A NEZAPOMEŇTE ODJET!

TEXT: TOM ŘEPIK
FOTO: TRAVEL OREGON, SKIINDEX.COM

» KDO AMERIKU TROCHU ZNÁ, VÍ, ŽE NEJROZLEHLEJŠÍ A NEZACHOVÁLEJŠÍ PŘÍRODU NAJDE (KROM ALJAŠKY) V SEVEROZÁPADNÍM ROHU USA - VE STÁTECH OREGON A WASHINGTON. SVÝM ROZPĚTÍM OHROMUJÍCÍ SYTĚ ZELENÉ PLOCHY NETKNUTÝCH LESNÍCH ŘÍŠÍ, VE VĚČNĚ MLZE ZAHALENÉ TAJUPLNÉ PLÁŽE CHLADNÉHO POBŘEŽÍ PACIFIKU, SPEKTAKULÁRNÍ SKALNATÉ VRCHOLKY SOPEČNÉHO POHOŘÍ CASCADES TÁHNOUCÍHO SE OBĚMA STÁTY OD SEVERU K JIHU. VEŠKEROU TUTO PODMANIVĚ DRSNOU KRÁSU STŘEŽÍ Z DÁLKY BÍLE PROZRAČUJÍCÍ LEDOVCOVÁ SOPKA MOUNT RAINIER. ZE SLUNCEM ZALITÉ, ZLATÉ BĚŽKAŘSKÉ KALIFORNIE DNES PŘES JEJÍ SEVERNÍ HRANICE PŘEJEĎME DO BLIŽŠÍHO Z OBOU STÁTŮ, OREGONU. «

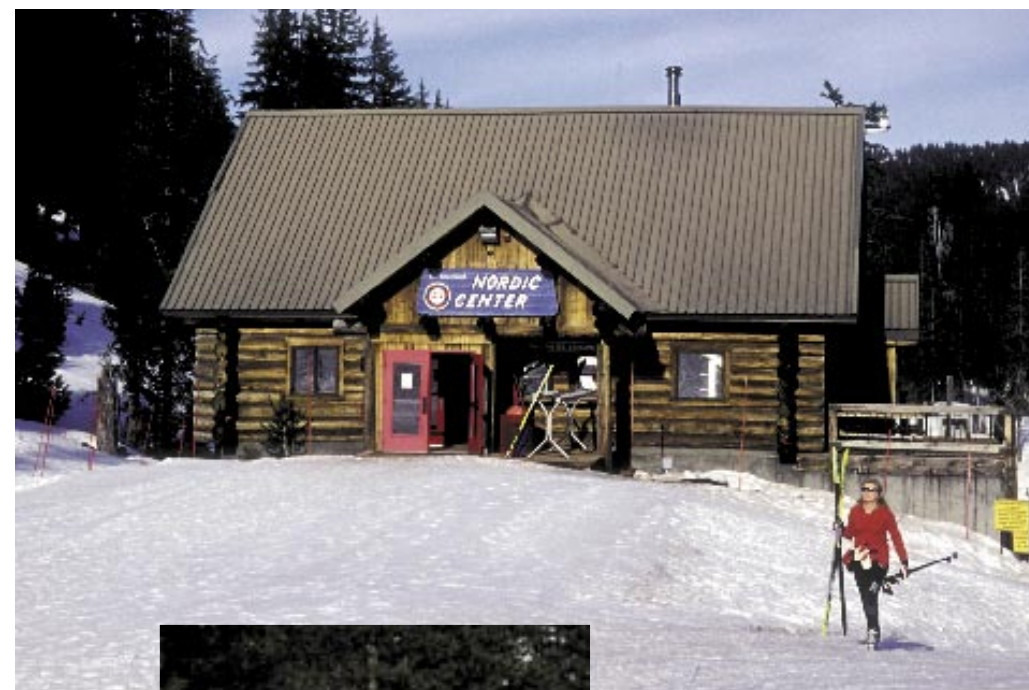
Oregon je venkovský, civilizací málo dotčený a do jisté míry zaostalý stát se snad odjakživa obrovskou nezaměstnaností. Též však stát nepřelidněný, který si na svém klidu, prostoru a skutečnosti, že se toho zdejších obyvatelům v jejich životech mnoho neděje, zakládá. Nepřející postoj k přílišnému civilizačním rozvoji a populačnímu růstu, který tu přetrvává po generace (a kterému zde říkají „smart growth“ - chytrý růst), už v sedmdesátých letech pregnantně vyjádřil zdejší guvernér Tom McCall, když nechal na hranice státu připevnit cedule s nápisem „Vítejte

v Oregonu, jen tu prosím nezústaňte.“ Často lze z místních vycítit zřetelnou antipatii k čemukoli, co by mohlo být zdálky a nepřímou souviset s masovým turismem; starousedlíci rádi přehánějí historiky o zdejších neustávajících deštích, mlhách a věčně zatažené obloze, jen aby udrželi davy pryč od sebe. Jakkoli tento provincialismus zřejmě může za zdejší mnohými vysmívanou (místními však do velké míry chytěnou) zaostalost, ta samá vlastnost pomohla uchovat a zakonzervovat unikátní oregonské historické dědictví a přírodní zdroje.

ROMANTICKÁ 101

Úžasným způsobem, jak poznat mnohotvárnost tohoto koutu Ameriky, je vydat se na několikadenní jízdu po západním pobřeží Pacifiku po proslulé, přes tisíc mil dlouhé a sto let staré silnici 101. Ta začíná už v kalifornském LA, vnitrozemím pokračuje přes San Francisco, aby se před vjezdem do Oregonu přilepila na pobřeží Tichého oceánu, a to už neopustila až k Vancouverskému zálivu na hranicích s Kanadou, kde ještě obkrouží rozlehlý Olympijský Národní Park a skončí v Olympii poblíž Seattlu. Na vlastní oči vidět a mít možnost kdykoli a kdekoli zastavit a navštívit množství romantických přístavů, starých viktoriánských mostů, tajemných zálivů členitého skalnatého pobřeží s písečnými dunami a historickými majáky, přičemž na druhé straně silnice ve vnitrozemí, kde jak otočením knoflíku naráz teplota povyskočí o několika deset, patnáct stupňů, co chvíli začíná tu deštný prales, jinde kaňon, vodopád, horské jezero, či aktivní sopka obklopená zuhelnatělým lávovým polem... tato samotná jízda je nezapomenutelným zážitkem na celý život. Právě tady si mnoho lidí nadosmrtně zamiluje západní pobřeží Ameriky.

V souvislosti s americkým Severozápadem nelze aspoň krátce nezminovat pivovarnictví. Oregon je považován za hlavní pivovarnický stát USA – v žádném jiném městě nenajdete tolik pivovarů, jako v Portlandu, a každé sebemenší oregonské městečko

má alespoň jeden nezávislý pivovar vyrábějící svoji vlastní značku moku, obvykle pod nádherně vyvedenými etiketami. V oregonském Portlandu i washingtonském Seattlu se pořádá v létě i zimě řada světově známých pivovarnických festivalů – největších na americké pevnině, srovnatelných s bavorským Oktoberfestem. Ale dobrá, už dost. My jsme do Oregonu přijeli na běžky.

MT. BACHELOR

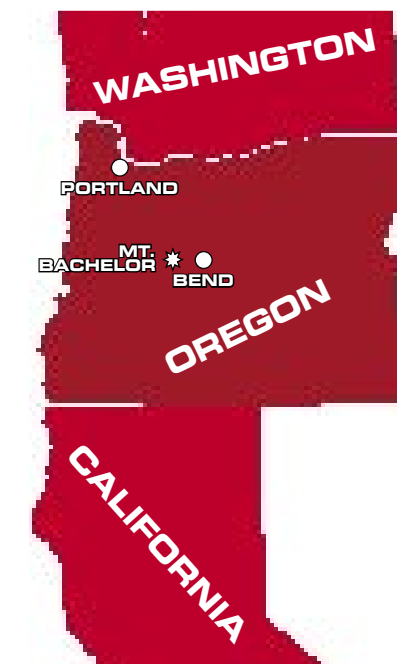
Lyžařský resort Mount Bachelor není zrovna místem, které byste navštívili jen tak z rozmaru. Není žádným gurmánským rájem jako většina oblastí v Québecu, postrádá pohodlně u tratí posazené luxusní ubytování westernových rančů v Coloradu, ba nemají tu ani žádnou lyžařskou vesnici se všemi běžnými vymoženostmi typického zimního střediska. Z tohoto pohledu jde vlastně o podivnou anomálii - významné lyžařské centrum, největší v tomto státě, a nikde žádné ubytování. Důvod je prostý: téměř všechno zdejší území patří státním lesům (US Forest Service), které tu nedovolí nikomu nic postavit, a tak je z Bacheloru výlučně dojezdové středisko. I přesto

poměrně rušné - za zimní sezónu přijede přes třicet tisíc běžkařů, které sem táhne jistý sníh, neporušená příroda i vesměs lyžařsky nenáročný terén. Nemálo lidí sem jezdí s více než jedním typem lyží: klidně si i svůj jediný den lyžařsky rozdělí mezi (obvykle) ranní svahy a odpolední stopy.

S téměř devíti ročními metry sněhu, rozlehlou horou s 850 m převýšením, třinácti lanovkami, třemi snowparky, více než sedmdesáti sjezdovkami a bezpočtem volného terénu je Bachelor největším alpským resortem Oregonu. Jako většina vrcholů v pohorí Cascades, i Bachelor je vyhaslou sopkou – kopcem pravidelného homolovitého tvaru s chybějícím, erupcí ustřeleným vrškem a hranicí lesa ve zhruba polovině výšky svých svahů. Spousta zdejších černo-hnědých lávových polí každému připomíná, že Cascades jsou stále ještě aktivním vulkanickým pohorím. V rovinatých smrkových lesích Deschutes National Forest na úpatí strání je schován poměrně hustý systém běžkařských tratí, ale i stovky hektarů volné divočiny, hojně využívané pro backcountry turistiku, výšlapu na sněžnicích a jízdu za psím spřežením, zdejší specialitu. Sníh tu běžně leží od listopadu do května, a nejde jen o nějaký poprašek: dvoumetrová vrstva podkladu zde bývá zimním standardem.

Bachelor leží asi čtyřicet kilometrů jihozápadně od nejbližšího města Bend. Lokální letiště tu mají v Redmondu, dalších zhruba třicet km dál za Bendem. To přijímá regionální linky zejména z oregonského hlavního města Portlandu (300 km odsud), který má mezinárodní letiště (PDX Airport). Z Portlandu lze tedy buďto přeletět do Redmondu, anebo v pronajatém autě za zhruba tři hodiny dojet. Po celou zimní sezónu každodenně pendluje mezi Portlandem, městem Bend a resortem Bachelor kyvadlový skibus.

Jak už zmíněno, Bachelor je striktně dojezdovým resortem s nejbližšími možnostmi ubytování v necelou hodinu vzdáleném Bendu, anebo okolních menších aglomeracích Redmond, Sisters a Sunriver. Zejména v největším, asi osmdesáti tisícovém Bendu je k máni spousta možností nejrůznějšího typu a cenové hladiny ubytování, stravy i zábavy. Osobně

mohu doporučit komfortní srubový komplex Seventh Mountain (www.seventhmountain.com) na okraji Bendu v uklidňujícím prostředí horských luk, jezer a lávových polí, s výhledem na bílou homoli hory Bachelor, kam vás coby své lyžující hosty budou vozit hotelovým minibusem.

VÍTR ZMĚN

Resort upravuje své běžecké terény širokou rolbou pro oba styly pravidelně každou noc či ráno - a jak mi prozradil jeden z domácích lyžařů Aaron - v poslední sezóně až nápadně pečlivě. Hned mi nabídl vysvětlení: místní obyvatelé (města Bend) jsou nejenomže odjakživa zhýčkaní dobrou úpravou a skvělými sněžovými podmínkami, ale mají i pořádně prořízlou pusou - kdykoli se jim úprava nezdá dost dobrá, personál si to od nich vyslechne pěkně z první ruky. Co je však závažnější, nespokojenci si svou kritiku odvezou i dolů do města, kde nezřídka končí v lokálních novinách. Poslední sezóna prý byla v tomto ohledu pro resort katastrofální: Aaron mi popisuje, jak v místním deníku Bend Bulletin vyšla celá série článků kritizujících prudké zvedání cen ve středisku (sjezdařské sezónní skipasy tu zdražily o plnou čtvrtinu) i upadající úroveň služeb - špatné rolbování, problémy na parkovištích, pomalou obsluhu v restauracích a poruchovost lanovek.

Aaronova slova se mi vrátila na mysl o pár měsíců později, letos v létě. To když vlastník střediska, utahská korporace POWDR Resorts, vydala tiskovou zprávu, že propouští kompletní vedení Bacheloru, mimo dalších včetně provozního ředitele, který tu pracoval celý svůj život, přes 30 let. Mezi zveřejněnými důvody stála právě zmiňovaná negativní publicita a nedobré hospodářské výsledky. Zatímco ještě před pár lety Bachelor bezkonkurenčně dominoval oregonskému lyžování co do poskytovaných podmínek i návštěvnosti, nyní s ním úspěšně soupeří i další zdejší střediska, zejména Mt.Hood, Hoodoo Butte a Ashland. Právě poslední sezóna byla v počtu lyžařských návštěv rekordní jak v celé Americe, tak i Oregonu; a zatímco jmenovaným konkurenčním

areálům návštěvnická čísla vloni rostla, Bacheloru spadla o téměř 15 %. Část bachelorských zákazníků jednoduše začala jezdit jinam.

Výměnou vedení odstartovaly v Bacheloru významné změny. Vlastnická firma přes léto investovala téměř 4 miliony dolarů do rychlé modernizace areálu, zejména do nových roleb a vloni nešťastně často poruchové lanovky Summit Express. Směrem k veřejnosti ústy svého mluvčího prohlásila, že každý návštěvník pocítí pozitivní změny hned od prvního dne nové sezóny - na parkovištích, lanovkách, v úpravě tratí i v restauracích. Resort také od letošního června vypověděl smlouvu na odběr elektřiny od svého tradičního dodavatele a nyní všech 100% své spotřeby (8 milionů kWh) nakupuje z obnovitelných zdrojů, čímž významně snížil produkci oxidu uhličitého, za níž byl svým odběrem nepřímo odpovědný.

Touto poslední změnou, kterou návštěvníci nebudou mít jak prakticky rozpoznat, dal resort jasně najevo svůj příklon k zodpovědné spotřebě a naznačil, nakolik mu leží na srdci osud zdejší unikátní přírody, a vlastně i bílého sportu jako takového. Osobně to považují za daleko významnější krok, než sebevětší uživatelský komfort, kterého se mohou lyžaři s novou sezónou dočkat a chce se mi věřit, že i v lyžařské branži se pomalu začíná rodit nový významný trend naší doby. Zodpovědný spotřebitel nikdy nebude hledět pouze na základní kvalitu a cenu jako takovou, ale bude se zajímat o kvalitu etikou, jakousi sociálně-environmentální stopu na spotřebováváním, a vědomě zaplatí (obvykle) víc. Cynici v podobných případech zatím často mluví o nicotné kapce v moři; kdosi moudrý však jednou řekl, že nikdo se nedopouští fatálnějšího omylu než ten, kdo nedělá nic v přesvědčení, že to málo, které by udělat mohl, by stejně nemělo význam. Pravdivější slova neumím nalézt.

Třeba to byl nakonec dost dobrý rok pro Bachelor.

OREGON (OR)

Jeden z nejzachovalejších koutů planety. Na vlajce má Oregon bobra a na jeho území se nachází nejvíce zaniklých měst v USA. Název státu je odvozen z francouzského „ouragan“ (uragán). Neoficiální slogan na mnoha oregonských sklech aut vše vcelku výstižně shrnuje: „Oregon. Stejně hezký jako Kalifornie, jen ne tak praštěný“. Seznam toho, co všechno zde neminout, by byl předlouhý a přesto neúplný. Celý lidský život by nestačil k tomu, poznat všechny oregonské krásy osobně. Budete-li tu, zkuste alespoň: navštívit Multnomahské vodopády na Columbia River nedaleko Portlandu, projet si scénickou Columbia River Highway a projít Wildwood Trail prales tamtéž, spatřit libovolnou pasáž dlouhého oregonského pobřeží z vyhlídkové „stojedničky“ a vydat se do nitra hor Cascades k jedinečnému vulkanickému horskému jezeru Crater Lake, které vzniklo z vystřelené sopky Mazama a je nejhlubším v Americe.

www.traveloregon.com

CASCADES

Jediné stále aktivní sopečné pobřeží kontinentální Ameriky, táhnoucí se přes tisíc kilometrů z Britské Kolumbie podél pacifického pobřeží až do severní Kalifornie. Pohoří je široké od 50 do 100 km, průměrná výška se pohybuje okolo 1400 m. Nejvyšší horou je však o mnoho mohutnější, věčně bílý Mount Rainier (4392 m), zřetelně viditelný i ze stokilometrové vzdálenosti. Pohoří Cascades se skládá z extrémně členitého terénu, jež je díky nekonečně probíhajícím geotermálním a klimatickým procesům stále modelován a měněn. Jde o hory plné lávových jeskyní, čedičových vyvěřelin, ledovcových vrcholů, horkých podzemních pramenů, kráterových jezer a obrovských vodopádů, vše prorostlé divočinou mnohasetletého deštěného pralesa. V horách se nachází okolo třiceti běžkařských oblastí, některých s upravovanými stopami, jiných pro backcountry turistiku. Pro výjezd do většiny si musíte koupit a na auto vylepit dvacetidolarovou Sno-Park známku, která platí do asi stovky západoamerických oblastí od Kalifornie po Kanadu. Od státní lesní správy si tu lze pronajmout desítky srubů - což je mnohdy jedinou možností, jak uprostřed této nefalšované divočiny přenocovat.

MT. BACHELOR

56 km upravovaných běžeckých tratí natočených na nevelkém území rovinatého Deschuteského lesa na úpatí kopce pod sjezdařským areálem. Půlroční sněhová sezóna od listopadu do května je jednou z nejdelších v Americe. Středisko vlastní korporace POWDR Resorts z Utahu, která provozuje dalších šest amerických skiareálů (včetně např. Park City). Nadmořská výška 1600 - 1800 m, ročně zde napadá devět metrů sněhu. Resort má u parkoviště běžkařský srub se šatnami, občerstvením, ale i moderní běžkařský obchod a velkoryse vybavenou půjčovnu (Rossignol Demo Center). Svou základnu zde má americký běžecký i biatlonový národní tým. Tratě otevřeny denně od 9 do 16, denní jízdné \$15, sezónní karta \$299 (před sezónou \$219), mládež a senioři \$109.

www.mtbachelor.com